

Povijest tenisa

Pretpostavlja se da su s ovim, danas iznimno raširenim sportom, započeli još stari Egipćani, Grci i Rimljani, no svi se dokazi svode na nekoliko arapskih riječi iz vremena starog Egipta koje bi se mogle dovesti u vezu sa sličnim sportom te rezbarije u egipatskim hramovima iz 1500. godine prije Krista.

Prvi su reketi (oko 1500. g.) imali dugačku ručku i okvir u obliku suze, a loptice su se najprije proizvodile od drveta.

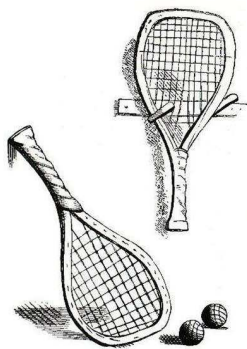
Riječ *tennis* (engl.) vjerojatno potječe od imena egipatskog grada Tinnisa, dok se za riječ *racquet* (reket) smatra da je nastala od arapske riječi za dlan: *rahat*.

Postoje dokazi da se u 5. stoljeću tenis igrao u Toskani, isprva bez reketa, golom rukom.

S obzirom na oskudne konkretne dokaze iz drevnih vremena, većina povjesničara "izum" **tenisa** ipak pripisuje francuskim redovnicima iz 11. i 12. stoljeća koji su se rekreirali zabijajući dlanovima loptice u samostanski zid ili jedan drugome (*la soule*) i, kasnije, preko užeta razvučenog sredinom dvorišta. *Jeu de paume* (igra rukom) ime je koje su dali toj igri. *Tenez* ("eto ti" ili "igraj!"), riječ kojom su igrači započinjali igru, još je jedna riječ prema kojoj je mogla nastati riječ tenis.

Plemstvo i tenis

S vremenom je igra postajala sve popularnijom i dvorišna su igrališta prerastala u prave velike terene gdje se lopta još uvijek rukom zabijala u zid. Naravno, igrači su uvidjeli (i osjetili) nepraktičnost takve tehnike pa su najprije smislili rukavice s mrežom između prstiju da bi se kasnije dosjetili onome što najviše nalikuje današnjem reketu – crijevu napetom preko drvenog okvira.



Prvi su reketi (oko 1500. g.) imali dugačku ručku i okvir u obliku suze. Gumene loptice nisu još ni izdaleka bile u igri, nego su se loptice najprije proizvodile od drveta, a zatim od dlake, vune, mekinja ili pluta povezanih konopcem i zamotanih u krpu ili kožu. Mnogo godina kasnije nastao je i danas poznati prošiv na filcu koji pokriva površinu loptice.

Plemstvo je, zaintrigirano novom igrom redovnika, ubrzo i samo otkrilo čari tog sporta i do kraja 13. stoljeća u Francuskoj je postojalo oko 1 800 igrališta.

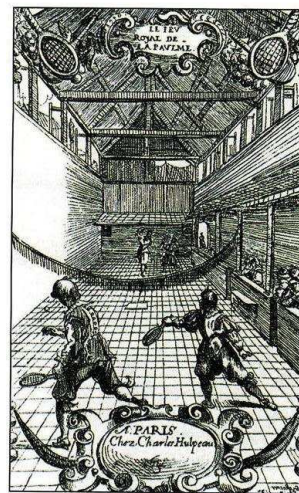
Igra je postigla golemu popularnost (naročito po samostanima), a zabrane pape i kralja Luja IV. naišle su na slab odaziv. Nedugo potom, zarazna se igra proširila i do Engleske, čiji su pak kraljevi Henrik VII. i Henrik VIII. objeručke "prihvatili reket" i usput poticali gradnju novih igrališta.

Francuski kraljevi 16. stoljeća također su zavoľjeli *jeu de paume* i postali njegovi entuzijastični zagovornici.

Prvobitni tenis (*royal* tj. *real*) razlikovao se od današnjega (*lawn*). Igrao se u zatvorenim prostorima, velikim dvoranama, a bodovi su se skupljali prema tome kako se loptica odbijala od zida. Današnji *lawn tennis* se, kao što znamo, igra na obilježanom pravokutnom terenu. Osim toga, i pravila igre bila su nešto drugačija.

U doba Francuske revolucije i Napoleona popularnost **tenisa** je splasnula i gotovo je zamro da bi ponovni procvat doživio u 19. stoljeću, u viktorijanskoj Engleskoj. Mnoge kuće krasili su travnati tereni, a pojavili su se i prvi sportski klubovi.

S izumom vulkanizirane gume, došle su na scenu i gumene loptice. Umjesto trave, površinu su kasnije pokrivala i glina i beton.



Tenis kakav znamo danas



Prvobitni tenis (*real*) razlikovao se od današnjega (*lawn*). Igrao se u zatvorenim prostorima, a bodovi su se skupljali kako se loptica odbijala od zida.

Tenis kakav znamo danas nastao je oko 1874., a s njim se povezuje ime engleskog majora Waltera Cloptona Wingfielda. On je definirao pravila igre te ih i službeno registrirao u uredu za zaštitu patenata. Proizvodio je i tenisku opremu, a njegovi su se kompleti prodavali i u Rusiji, Kanadi, Kini i Indiji.

Prvi turnir u Wimbledonu održan je (s 22 igrača i dvjestotinjak gledatelja) 1877. godine i otada se taj sport službeno zove tenis.

Nakon nekoliko održanih turnira stvoreni su i prvi šampioni, među kojima je prvi bio Wiliam Renshaw. Osvojio je čak osam pobjedničkih naslova te jedno drugo mjesto zaredom (od 1881. do 1889.) i time postavio rekord koji nije srušen ni do današnjega dana.

U godinama koje su slijedile, sport je stekao međunarodnu popularnost te je 1905. godine Amerikanka May Sutton postala prvim međunarodnim pobjednikom turnira.

Osim odličnom igrom, kreposnu englesku publiku moderna je Amerikanka šokirala podvrnutim rukavima i suknjom koja je pokazivala gležnjeve.

Nekoliko godina kasnije, ljubičasta i zelena boja prihvaćene su kao zaštitne boje Wimbledonu.

Širenje popularnosti bijeloga sporta

Godine 1927. prvi je put turnir prenošen radiovalovima, a 1930. godine tenis je postao prvorazrednim trendovskim sportom. Igrači poput Britanaca Freda Perryja i Dona Budgea te Francuza Henrija Lacosteja postali su zvijezde u pravome smislu riječi.

Od 1939. do 1946. turnir je zbog ratnog vihora bio prekinut, no poslijeratna je generacija sport ponovno dignula na noge pretvorivši ga u sofisticiranu zabavu srednje klase.

Šezdesete su godine prošle u znaku australskih igrača Roda Lavera i Roya Emersona, a s dolaskom TV-a u svačiji dom, tenis se pretvorio u vrlo unosan međunarodni sport.

70-e i 80-e godine 20. stoljeća ljubitelji **tenisa** pamte po igračima poput Bjørna Borga, Jimmyja Connorsa i Johna McEnroa te igračicama Sue Baker, Chris Evert Lloyd i Martini Navratilovoj.

Kao novina 1986. godine u igru su po prvi put uvedene žute loptice (uglavnom radi bolje vidljivosti na ekranu), a stižu i novi teniski idoli Ivan Lendl, Boris Becker, Pete Sampras, Andre Aggassi...

Moda

Dugačke bijele hlače za muškarce i duge suknje za žene držale su se sve do 1933. Tada je Amerikanac Bunny Austin na teren mirno ušetao u kratkim hlačama, što je brzo prihvaćeno kao najnormalnija stvar na svijetu.